

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO IR KAIMO EKONOMINĖS, SOCIALINĖS IR APLINKOSAUGINĖS SITUACIJOS
VERTINIMO

SSGG TEIGINIAI IR POREIKIAI

PAGAL BENDROSIOS ŽEMĖS ŪKIO POLITIKOS SPECIALIUOSIUS IR KOMPLEKSIŲ TIKSLUS

Tikslas	SSGG teiginiai	Poreikiai
<p>TIKSLAS (a) – Remti perspektyvias ūkio pajamas bei ūkių atsparumą visoje ES teritorijoje ir taip užtikrinti geresnę aprūpinimą maistu</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Susiformavę stambūs ūkiai, turintys finansinių pajėgumų vykdyti veiklą efektyviai rinkos sąlygomis. • Smulkių ir vidutinių ūkių žemės ūkio veiklos derinimas su kita mokama veikla, leidžiančia užtikrinti pajamų stabilumą. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mažos žemės ūkio verslo pajamos, sudarančios mažiau kaip pusę darbo užmokesčio darbuotojams visuose šalies ekonomikos sektoriuose. • Nepakankamos mažų ūkių, kurių ekonominis dydis iki 25 tūkst. EUR arba kurių valdomas žemės plotas iki 40 ha, pajamos, tenkančios vienam šeimos sąlyginiam darbuotojui – šios pajamos nesiekia vidutinio darbo užmokesčio (neto) šalyje). • Mažos kai kurių ūkininkavimo krypčių ūkių (žolėdžių gyvulių ir pienininkystės) pajamos ir didelė priklausomybė nuo išmokų. • Mažesnės ūkių, vykdančių veiklą mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse, pajamos nei ūkių, vykdančių veiklą palankiose ūkininkauti vietovėse – grynosios pridėtinės vertės, tenkančios vienam sąlyginiam darbuotojui, skirtumas sudaro 25 proc. • Nepakankamas rizikos valdymas ūkiuose – labai maža (tik apie 10 proc.) apdrausto pasėlių ploto dalis nuo deklaruoto draustino ploto. • Labai maža didžiausių paramos gavėjų dalis (apie 0,1 proc.), gaunančių didelę dalį (apie 10 proc.) visų tiesioginių išmokų. <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Technologijų taikymas ir naujovių diegimas, įskaitant skaitmeninimą, galinčių sumažinti tarpinio vartojimo išlaidas, padidinti sukuriamą pridėtinę vertę ir ūkių efektyvumą. • Geresnis prieinamumas prie išorinių finansinių šaltinių. • Rizikos valdymo priemonių įvairovė ir pasirinkimas rinkoje. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darbo užmokesčio kituose ekonomikos sektoriuose augimas, mažinantis ūkininkavimo patrauklumą. • Ekstremalių gamtos reiškinių, didinančių ūkių pajamų nestabilumą, dažnėjimas. • Dideli kainų svyravimai pasaulinėse rinkose. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Palaikyti žemės ūkio veiklos tęstinumą ir tvarumą. 2. Padidinti mažų ir vidutinių ūkių gyvybingumą. 3. Palaikyti gamybos lygį kai kurių ūkininkavimo krypčių ūkiuose (žolėdžių gyvulių, pienininkystės), kurie susiduria su ekonominiais sunkumais, o jų pajamos yra mažesnės nei kitų ūkininkavimo krypčių ūkių. 4. Palaikyti ūkių gyvybingumą mažiau palankiose ūkininkauti vietovėse ir aplinkosaugos požiūriu jautriose teritorijose, išlaikant teritorinę pusiausvyrą. 5. Didinti žemės ūkio subjektų galimybes pasinaudoti finansiniais ištekliais. 6. Taikyti skaitmeninimo sprendimus, kurie mažintų nuostolius ir leistų prognozuoti rizikos pasireiškimą ūkiuose. 7. Padidinti ūkių įsitraukimą į draudimo sistemas. 8. Taikyti naujus rizikos valdymo instrumentus, kurie užtikrintų ūkių pajamų praradimo kompensavimą. 9. Skatinti ūkius diegti prevencines biologinės saugos priemones. 10. Padidinti jaunųjų ūkininkų ūkių ekonominį pajėgumą.

Tikslas	SSGG teiginiai	Poreikiai
<p>TIKSLAS (b) – Labiau orientuotis į rinką ir didinti konkurencinumą, be kita ko, daugiau dėmesio skiriant moksliniams tyrimams, technologijoms ir skaitmeninei mui</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didėjantis darbo ir žemės produktyvumas. • Diversifikuotas geografiniu ir produktų požiūriu žemės ūkio ir maisto produktų eksportas. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mažėjantis kapitalo produktyvumas. • Konkuruojant žemės ūkio produktų rinkoje, vyraujanti mažų kaštų strategija. • Pasenusios ir nusidėvėjusios melioracijos sistemos. <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiek šalies, tiek užsienio rinkose auganti ekologiškų, autentiškų, aukštos kokybės žemės ūkio ir maisto produktų paklausa. • Technologijų taikymas ir naujovių diegimas, įskaitant skaitmeninimą, siekiant žemės ūkio išteklių naudojimo efektyvumo. • Esamų rinkų plėtimas ir naujų patrauklių užsienio rinkų atradimas. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gamybos išteklių (pvz., degalų, trąšų) kainų augimas. • Darbo jėgos, ypač kvalifikuotos, trūkumas kaimo vietovėse. • Kitų šalių gebėjimų apsirūpinti maistu augimas ir konkurencijos pasaulinėse didėjimas. • Politinio ir ekonominio nestabilumo trečiojoje šalyse didėjimas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taikyti pažangias technologijas, diegti naujoves, įskaitant skaitmeninimą, siekiant padidinti materialinių, žmogiškųjų ir gamtinių išteklių naudojimo efektyvumą. 2. Padidinti ūkiuose kuriamą pridėtinę vertę, skatinant juose užaugintų žemės ūkio produktų perdirbimą ir aukštesnės pridėtinės vertės produktų gamybą. 3. Skatinti beatliekinių ir mažų atliekų technologijų taikymą ūkiuose. 4. Skatinti novatoriškų (naujoviškų) produktų iš biomasės gamybą. 5. Atnaujinti esamas melioracijos sistemas, pagerinti jų būklę. 6. Pagerinti ūkių vidaus infrastruktūrą.
<p>TIKSLAS (c) – Gerinti ūkininkų padėtį vertės grandinėje</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didžioji dalis ūkių, plėtojančių tiesioginius pardavimus – smulkūs ūkiai, kurie yra sukaukę rinkodaros sprendimų patirtį, sukūrę prekinis ženklus ir pelnę vartotojų pasitikėjimą. • Didėjanti jaunųjų ir aukštesnį profesinį pasirengimą turinčių ūkininkų, įsitraukiančių į tiesioginius pardavimus, dalis. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maža smulkių ūkių, kurie vyrauja šalies žemės ūkio sektoriuje, derybinė galia, parduodant produkciją rinkoje. • Nuolat ir sparčiai mažėjanti pridėtinės vertės dalis, tenkanti žemės ūkio produkcijos gamintojams. • Mažas bendradarbiavimo tarp ūkininkų mastas – tiek kooperuotų subjektų, tiek jų veikloje dalyvaujančių ūkininkų skaičius, palyginti su kitomis ES šalimis, yra nedidelis. • Nedidelė ūkininkų, perdirbančių ūkiuose užaugintą produkciją ir dalyvaujančių vietinio maisto sistemoje ir trumpose maisto tiekimo grandinėse, dalis. • Maža ūkių, dalyvaujančių kokybės sistemose, dalis. <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didelės pridėtinės vertės žemės ūkio ir maisto produktų paklausos didėjimas, keičiantis vartotojų prioritetams. • Poreikio plėtoti bioekonomiką ir žiedinę ekonomiką augimas. • Technologijų taikymas ir naujovių diegimas, plėtojant gamybos modelius, orientuotus į rinką. • Viešojo sektoriaus įstaigų ir institucijų apsirūpinimo vietiniais, sezoniniais ir ekologiškais žemės ūkio ir maisto produktais didėjimas. • Veiksmingų priemonių, galinčių padėti apsaugoti žemės ūkio produkcijos gamintojus nuo nesąžiningos prekybos praktikos, taikymas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatinti ūkių bendradarbiavimą, apsirūpinant ištekliais, plėtojant produkcijos perdirbimą, organizuojant logistiką ir rinkodarą. 2. Skatinti kooperatyvus teikti paslaugas savo nariams, pritaikant dalijimosi ekonomikos principus. 3. Paskatinti ūkio subjektus perdirbti ūkiuose užaugintą produkciją ir įsitraukti į vietinę maisto sistemą ir trumpas maisto tiekimo grandines. 4. Skatinti ūkio subjektus dalyvauti nacionalinėje žemės ūkio ir maisto kokybės sistemoje. 5. Skatinti ūkio subjektus gaminti tautinio paveldo produktus. 6. Skatinti ūkio subjektus gaminti ekologišką produkciją. 7. Skatinti ūkio subjektus gaminti ES mastu pripažintus produktus.

Tikslas	SSGG teiginiai	Poreikiai
	<ul style="list-style-type: none"> • Iniciatyvų, siekiant padidinti skaidrumą rinkoje, daugėjimas. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracijos maisto perdirbimo pramonėje ir mažmeninės prekybos sektoriuje tolesnis didėjimas. • Užsienio šalyse mažomis sąnaudomis pagamintos žemės ūkio ir maisto produkcijos importo apimčių augimas. 	
<p>TIKSLAS (d) – Padėti švelninti klimato kaitą bei prisitaikyti prie jos ir plėtoti darniąją energetiką</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didelę dalį Lietuvos teritorijos užimantys miškai, kurie yra pagrindinis ŠESD absorbentas. • Mažos energijos sąnaudos žemės ir miškų ūkyje. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dėl padidėjusio pasėlių ploto ir su tuo susijusio mineralinių trąšų naudojimo išaugęs ŠESD emisijų kiekis augalininkystėje. • Dėl siauros ūkių specializacijos, siauranarių sėjomainų, daugiamečių žolių neauginimo sumažėjęs organinės anglies kiekis ariamojoje žemėje. • Didelės ŠESD emisijos iš nusaustų pelkių. • Mažas ūkių apsirūpinimas drėkinimo įrenginiais. • Mažas biomasės, ypač atliekinės, panaudojimas energijos gamybai. • Nedidelės gyvulių mėšlo dalies panaudojimas biodujų gamybai. <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarptautinių politinių susitarimų, nacionalinių išipareigojimų dėl klimato kaitos ir energetikos įgyvendinimas. • Žemės ūkyje naudojamų technologijų, leidžiančių švelninti klimato kaitą, tobulėjimas. • Naujų augalų rūšių ir gyvūnų veislių, pritaikytų prie besikeičiančio klimato, išvedimas. • Energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių technologijų tobulėjimas ir pigimas. • Vartotojų elgsenos, susijusios su reikalavimais prekes gaminti neutralaus poveikio klimatui būdu, pokyčiai. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maisto poreikio pasaulyje augimas, skatinsiantis didinti gamybos intensyvumą ir kartu ŠESD emisijas. • Naujų augalų bei gyvūnų ligų ir kenkėjų atsiradimas ir plitimas, keičiantis klimatui. • Dėl klimato kaitos dažnėjantys ir intensyvėjantys ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai, apsunkinantys prisitaikymą prie klimato kaitos. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Didinti mišku apželdintos žemės plotus. 2. Žemės ūkyje taikyti technologijas, mažinančias ŠESD emisijas ir didinančias organinės anglies kiekį dirvožemyje. 3. Užtikrinti tinkamą šlapynių žemės ūkio paskirties žemėje ir organinių durpžemių naudojimą. 4. Didinti ūkių atsparumą rizikai, kylančiai dėl klimato kaitos, taikant modernias vandentvarkos sistemas. 5. Didinti gyvulių mėšlo ir kitų šalutinių žemės ūkio produktų panaudojimą energijos gamybai.
<p>TIKSLAS (e) – Skatinti darnųjį vystymąsi ir veiksmingą gamtos išteklių, tokių kaip vanduo, dirvožemis ir oras, valdymą</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vienas mažiausių ES iš žemės ūkio veiklos išmetamų amoniako teršalų kiekių. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dėl žemėnaudos pokyčių erozijai jautriose teritorijose padidėjęs dirvožemio praradimas dėl vandens sukeltos erozijos. • Azoto ir fosforo perviršis žemės ūkio paskirties žemėje, ypač tuose regionuose, kuriuose labiausiai plėtojamas intensyvus ūkininkavimas. • Pablogėjusi požeminio ir paviršinio vandens kokybė, ypač rizikos vandens telkinių baseinuose <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarptautinių politinių susitarimų, nacionalinių išipareigojimų dėl tvaraus gamtos išteklių valdymo įgyvendinimas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Taikyti žemės ūkio technologijas, kurios stabdytų dirvožemio eroziją. 2. Mažinti tręšimą mineralinėmis trąšomis. 3. Gerinti požeminio ir paviršinio vandens kokybę.

Tikslas	SSGG teiginiai	Poreikiai
	<ul style="list-style-type: none"> • Žemės ūkyje naudojamų technologijų, padedančių veiksmingai valdyti gamtos išteklius, tobulėjimas. • Auganti ekosisteminių paslaugų, tokių kaip švarus oras, vanduo, dirvožemis, paklausa ir vartotojų pasirengimas mokėti už šias paslaugas. • Vartotojų elgsenos, susijusios su reikalavimais prekes gaminti, darant kuo mažesnę neigiamą poveikį gamtos ištekliams, pokyčiai. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maisto poreikio pasaulyje augimas, skatinantis vis intensyviau naudoti gamtos išteklius. • Šiltėjant klimatui, dažnėjantys ir intensyvėjantys ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai, lemiantys didesnę maistinių medžiagų išsiplovimą iš dirvožemio ir vandens telkinius. 	
<p>TIKSLAS (f) – Padėti apsaugoti biologinę įvairovę, gerinti ekosistemines paslaugas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nemažoje dalyje (25 proc.) deklaruotų žemės ūkio naudmenų vykdomas didelės gamtinės vertės ūkininkavimas. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bloga su žemės ūkiu susijusios biologinės įvairovės būklė. • Nepalanki žemės ūkio buveinių pievose apsaugos būklė. • Mažas kraštovaizdžio elementų skaičius. <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarptautinių politinių susitarimų, nacionalinių išipareigojimų dėl biologinės įvairovės apsaugos, įgyvendinimas. • Auganti ekosisteminių paslaugų, tokių kaip patrauklus kraštovaizdis, gausi biologinė įvairovė, geros būklės buveinės, paklausa ir vartotojų pasirengimas mokėti už šias paslaugas. • Vartotojų elgsenos, susijusios su reikalavimais prekes gaminti, darant kuo mažesnę neigiamą poveikį biologinei įvairovei ir su ja susijusioms buveinėms, pokyčiai. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maisto poreikio pasaulyje augimas, skatinantis didinti gamybos intensyvumą ir pievų bei joms artimų buveinių išarimą. • Dažnėjantys su klimato atšilimu siejami miškų gaisrai. • Invazinių augalų ir gyvūnų rūšių plitimas. • Urbanizacijos ir infrastruktūros plėtra biologinės įvairovės apsaugai svarbiose teritorijose. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Saugoti agrarinio kraštovaizdžio biologinę įvairovę. 2. Gerinti su žemės ūkiu susijusių buveinių būklę. 3. Saugoti biologinės įvairovės apsaugos požiūriu vertingus agrarinio kraštovaizdžio elementus ir agroekosistemas. 4. Didinti miško plotus, už kuriuos yra prisiimami papildomi aplinkosauginiai reikalavimai.
<p>TIKSLAS (g) – Pritraukti jaunosius ūkininkus ir sudaryti palankesnes sąlygas verslo plėtrai kaimo vietovėse</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sustabdytas jaunųjų ūkininkų skaičiaus mažėjimas. • Didelė dalis jaunųjų ūkininkų, kurie turi aukštąjį išsilavinimą, suteikiantį žinių apie verslo organizavimą. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daugiausia prie didžiųjų miestų besikuriantys jaunieji ūkininkai, kuriantys labai mažus rezidentinius ūkius. • Išteklių trūkumas žemės įsigijimui ir laisvos žemės ūkio plėtrai nebuvimas. • Kapitalo verslo pradžia trūkumas tiems jaunesiems ūkininkams, kurie steigia ūkį ne iš tėvų perimtoje valdoje. • Nedidelė jaunųjų ūkininkų, įvairinančių veiklą ūkiuose, dalis. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Remti jaunųjų ūkininkų ūkių įkūrimą. 2. Gerinti jaunųjų ūkininkų žinių ir įgūdžių lygį, sudarant galimybę jiems mokytis, gauti konsultacijas. 3. Padidinti jaunųjų ūkininkų prieinamumą prie žemės išteklių. 4. Skatinti ne žemės ūkio verslų kūrimąsi kaime.

Tikslas	SSGG teiginiai	Poreikiai
	<p><u>Galimybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Modernių technologijų ir socialinių naujovių, skatinančių jaunas žmones imtis žemės ūkio verslo, derinant jį su kitomis veiklomis, taikymas ir diegimas. <p><u>Grėsmės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žemės ūkio, kaip tradicinės, tik į žaliavų gamybą orientuotos, mažai naujoves taikančios veiklos, nepatrauklios jauniems žmonėms, išlikimas. 	
<p>TIKSLAS (h) – Skatinti užimtumą, augimą, socialinę įtrauktį ir vietos plėtrą kaimo vietovėse, be kita ko, bioekonomikos ir darnaus miškų ūkio sektoriuose</p>	<p><u>Stiprybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktyviai plėtojamos kaimo bendruomeninės iniciatyvos ir partnerystė, palaikančios kaimo socialinę struktūrą. • Palyginti didelė savarankiškai dirbančių asmenų, turinčių patirties plėtoti verslą, įdarbinant kitus kaimo bendruomenių narius, dalis nuo visų užimtųjų. • Didelis potencialas plėtoti bioekonomiką. <p><u>Silpnybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Didelis atotrūkis tarp namų ūkio pajamų kaime ir miestuose. • Didelė dalis kaimo gyventojų, kuriems gresia skurdas ir socialinė atskirtis. • Tarp bedarbių vyraujantys ilgalaikiai bedarbiai ir į darbo rinką sunkiai besintegruojantys kaimo gyventojai. • Paslaugų kaimo vietovėse, nutolusiose nuo didžiųjų miestų, trūkumas. <p><u>Galimybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaimo ir miesto ryšių stiprinimas, panaudojant miesto finansinius ir intelektualinius bei kaimo rekreacinius išteklius kaimo gyventojų užimtumui ir socialinei įtraukčiai didinti. • Asmenų, kurie mokėsi ir/arba dirbo užsienyje bei įgijo žinių ir/arba kapitalo, būtinų ekonominės veiklos plėtrai, sugrįžimas į vietoves, iš kurių yra išvykę. • Naujų technologijų taikymas ir naujų bioekonomikos produktų paklausos augimas – galimybės bioekonomikos plėtrai. • Kaimo turizmo ir rekreacijos, sveikatinimo paslaugų paklausos augimas. • Dalijimosi ekonomika pagrįstų verslo modelių, didinančių žemės ūkyje sukauptų išteklių sklaidą ir efektyvumą, socialinių verslų plėtrą, įtraukiant kaimo bendruomenes, taikymas. • Pažangių kaimų steigimas. <p><u>Grėsmės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skirtumų tarp kaimo bei miestų ir užsienio gyvenamųjų vietovių didėjimas išdarbinimo galimybių, pajamų ir gyvenimo kokybės požiūriu. • Sveikatos, švietimo, socialinių, transporto ir kitų paslaugų infrastruktūros tinklo kaimo vietovėse retėjimas, mažėjant gyventojų skaičiui. • Kaimo gyvenviečių, kurios nepajėgs pritraukti jaunų žmonių, išnykimas. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Užtikrinti bendruomenių inicijuotos vietos plėtros tęstinumą, sprendžiant kaimo gyventojų užimtumo ir socialinės įtraukties iššūkius. 2. Remti kaimo gyventojų ir kaimo bendruomenių verslo iniciatyvas. 3. Užtikrinti, kad kaimo gyventojų gyvenimo sąlygos atitiktų aplinkos, saugos ir sveikatos reikalavimus. 4. Gerinti kaimo vietovių pasiekiamumą užtikrinančią susisiekimo infrastruktūrą, spartinti viešųjų paslaugų perkėlimą į elektroninę erdvę. 5. Skatinti miškuose tvarią ūkinę veiklą. 6. Skatinti bioekonomikos verslus. 7. Skatinti pažangių kaimų kūrimąsi.
<p>TIKSLAS (i) – Siekti, kad ES žemės ūkio sektorius labiau atitiktų</p>	<p><u>Stiprybės</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mažas augalų apsaugos produktų ir antimikrobinių medžiagų naudojimas žemės ūkyje. • Sukurta pripažinta maisto kokybės, kontrolės ir rizikos vertinimo sistema. • Tiesioginių pardavimų taikymas, mažinantis perteklinės produkcijos gamybą ir maisto švaistymą. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skatinti saugių, ekologiškų, aukštos ir išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų vartojimą. 2. Skatinti tausų augalų apsaugos produktų naudojimą.

Tikslas	SSGG teiginiai	Poreikiai
<p>visuomenės poreikius, susijusius su maistu, sveikatos priežiūra (įskaitant saugius, maistingus ir tvarius maisto produktus), maisto atliekomis ir gyvūnų gerove</p>	<p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mažos ekologiškų produktų gamybos ir perdirbimo apimtys. • Mažas maisto produktų, pripažintų ES mastu, skaičius. • Nepakankama maisto produktų, pagamintų pagal nacionalinę žemės ūkio ir maisto kokybės sistemą, įvairovė. • Nepakankami gyvūnų gerovės užtikrinimo veiksmai kiaulininkystės ir paukštininkystės sektoriuose. • Augalų ir gyvūnų naujų ligų prognozavimo ir monitoringo priemonių bei metodikų trūkumas. • Nepakankamas gyventojų sveikos mitybos įpročių formavimas. <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekologiškų, aukštos ir išskirtinės kokybės, šviežių ir natūralių vietinių ūkininkų užaugintų arba pagamintų žemės ūkio ir maisto produktų paklausos didėjimas, stiprėjant gyventojų nuostatoms dėl sveikos mitybos, švarios aplinkos ir gyvūnų gerovės. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Visuomenės lūkesčių ir reikalavimų maisto saugos, aplinkos apsaugos ir gyvūnų gerovės srityse didėjimas. • Maisto atliekų kiekių didėjimas, augant vartojimui. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Gerinti institucijų, atsakingų už augalų ir gyvūnų ligų prevenciją ir kontrolę, aprūpinimą modernia laboratorine įranga. 4. Didinti gyvūnų gerovę, skatinant ūkinių gyvūnų laikytojus laikytis aukštesnių gyvūnų gerovės standartų. 5. Mažinti antimikrobinių medžiagų naudojimo poreikį.
<p>Kompleksinis tikslas – Modernizuoti sektorių, kaupiant žinias ir keičiantis jomis, diegiant inovacijas ir gerinant skaitmeninį žemės ūkyje ir kaimo vietovėse, taip pat skatinant jų praktinį taikymą</p>	<p>Stiprybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sukurtos ir veikiančios mokslo ir mokymo institucijos, gebančios kurti ir diegti inovacijas. • Sukurti konsultavimo IT įrankiai, galintys teikti konsultacijas nuotoliniu būdu. • Teritoriniu požiūriu išplėtotas kaimo gyventojų ir ūkininkų konsultavimo paslaugų tinklas. <p>Silpnybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepakankamas inovacijų diegimas ir žemas ūkių skaitmeninimas. • Maža konsultavimo paslaugų sklaida, įvairovė ir konkurencija. • Neužtikrinamas ūkininkų (ir jų asociacijų) keliamų reikalingų konsultacijų kokybės ir įvairovės spektras. • Auštos kvalifikacijos konsultantų, turinčių patirties kituose sektoriuose ir tarptautinės konsultavimo patirties, trūkumas. • Į inovacijų ir konsultavimo veiklas neįtrauktos ūkininkų asociacijos ir kooperatyvai. • Į konsultavimo veiklas, kaip konsultantai, neįtraukti ūkininkai. <p>Galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žemės ūkio žinių ir inovacijų sistemos buvimas tarptautinėje erdvėje, skatinantis perimti tarptautinę inovacijų patirtį. • Bendradarbiavimo tinklų kūrimas tarp konsultantų, mokslininkų ir vartotojų, didinantis konsultavimo paslaugų teikimo būdų įvairovę ir asortimentą bei gerinantis paslaugų kokybę. <p>Grėsmės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Efektyvios mokslo žinių diegimo ir perdavimo sistemos nebuvimas, mažinantis gebėjimus diegti inovacijas, būtinas didinti ūkių konkurencingumą ir tvarumą. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Padidinti ūkininkų prieinamumą prie žinių ir inovacijų sklaidos žemės ūkyje, plačiau panaudojant mokslo institucijų, konsultantų ir ūkininkų organizacijų tinklų galimybes. 2. Padidinti konsultavimo paslaugų teikimo formų įvairovę, geriau užtikrinti konsultacijų atitikimą ūkininkų poreikiams. 3. Užtikrinti aukštą konsultantų kompetenciją ir jų teikiamų konsultacijų kokybę. 4. Didinti žemės ūkio skaitmeninimą.

Tikslas	SSGG teiginiai	Poreikiai
	<ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="325 136 948 224">• Netolygus finansavimas ir veiklų tęstinumo stoka, stabdanti efektyviai įgyvendinti bendradarbiavimo, žinių keitimosi ir inovacijų plėtojimo veiklas.	